

BEHOV FOR EKSTRAORDINÆR BEVILGNING TIL NØDHJELP I 2021:
STORTINGET MÅ GI ET EKSTRAORDINÆRT BIDRAG PÅ 1,3 MRD TIL HUMANITÆR BISTAND FOR Å
MØTE DE HUMANITÆRE KONSEKVENSENE AV PANDEMIEN

Sårbare mennesker i områder som allerede var rammet av krise før koronapandemien er blitt brutalt rammet av koronarestriksjonene og de økonomiske ringvirkningene av pandemien. FN advarer om fare for sultkatastrofe i flere land, inkludert Jemen, Sør-Sudan, og Burkina Faso. Flyktninger og fordrevne sier de har kuttet ned på allerede begrensede matrasjoner som følge av pandemien og at de frykter de økonomiske konsekvensene langt mer enn sykdommen i seg selv. 40% flere mennesker har behov for nødhjelp nå, sammenlignet med før koronakrisen.

Mens krisen er blitt møtt med økonomiske krisepakker i rike deler av verden, er det ikke gitt tilsvarende økt støtte til de mest sårbare. I fjor bidro det internasjonale samfunnet med under halvparten av midlene som FN mente var nødvendig for å møte de mest prekære behovene for nødhjelp. Behovene er ekstraordinært høye, men støtten har ikke økt i takt med behovene, og andelen av de humanitære appellene som ble finansiert har ikke vært lavere noen gang dette århundret.

Norge har mulighet til å bidra med en ekstraordinær bevilgning til nødhjelp i møte med denne ekstraordinære krisen som kommer på toppen av de eksisterende humanitære behovene og rammer de svakeste aller hardest. Ingen er tjent med at disse humanitære krisene skal forverres ytterligere. En ekstraordinær humanitær krisepakke fra Norge nå vil også kunne sende et viktig signal internasjonalt, når enkelte andre land har varslet eller vurderer kutt i nødhjelpsarbeidet på det som må kunne beskrives som et verst tenkelig tidspunkt.

På tross av økte behov globalt, er Norges totale bistandsbudsjett redusert i 2021, sammenlignet med 2020. Den humanitære krisepakken må derfor komme i tillegg til det eksisterende bistandsbudsjettet slik at det ikke går på bekostning av den langsiktige bistanden som også ser drastisk økte behov grunnet pandemien.

Norges bidrag:

- Norges bistandsbudsjett er redusert fra 39,4 milliarder i 2020 til 38,1 i 2021. Fremdeles gir Norge 1% av BNP.
- Den humanitære andelen har økt noe, fra rundt 5,5 milliarder til 6,3 milliarder, ca. 16,5 % av bistandsbudsjettet. Men støtten øker ikke i takt med de globale behovene som i fjor økte med nesten 40%. I tillegg gikk den humanitære kapittelposten (150.70) og dermed de fleksible humanitære midlene ned med 53 millioner fra 2020 til 2021, da økningen utelukkende gikk til kjernestøtte til UNHCR og Verdens matvareprogram (WFP).
- En humanitær krisepakke på 1,3 milliarder, samme sum som bistandsbudsjettet ble kuttet med i 2021, vil bidra til å redde sårbare mennesker fra å bukke under på grunn av de økonomiske ringvirkningene av koronakrisen.
- Det er beregnet at regjeringen brukte rundt [131 milliarder kroner](#) på koronatiltak i Norge i fjor.

Nødhjelpsbehovene:

- Totalt ble de globale appellene om nødhjelp for å møte presserende humanitære behov [mindre enn 50 prosent finansiert i 2020](#). Mens de humanitære behovene økte kraftig fra 28 milliarder dollar i 2019 til 39 milliarder dollar i 2020, økte den tilgjengelige finansieringen kun fra 17,7 til 19,1 milliarder dollar. Dette inkluderte en egen Covid-19-appell. Denne

appellen ble bare 40% finansiert. I år har Covid-responsen blitt integrert i de ordinære humanitære landappellene.

- Nødhjelsappellene til en rekke konflikt- og kriserammede land var også dramatisk underfinansiert i 2020. DR Kongo, en av verdens mest neglisjerte kriser, var kun 40 % finansiert i fjor, og appellene om støtte til hjelpearbeid i Mali og Kamerun var under halvfinansiert, noe som resulterte i store udekkede behov.
- Samtidig ble det bare i løpet av første halvår i fjor innvilget økonomiske krisetiltak på grunn av pandemien tilsvarende rundt 11 trillioner dollar, ifølge IMF.
- I år har FN og humanitære partnere beregnet at det trengs rundt [35,6 milliarder dollar](#) for å møte behovet for nødhjelp globalt (dette tallet pleier å øke noe i løpet av året). Så langt er rundt 6 % av behovet finansiert, men det er tidlig på året – og vi forventer at dette vil øke betydelig.
- Antallet mennesker med behov for nødhjelp har økt med 40% til [235 millioner mennesker](#) verden over. 1 av 33 mennesker i verden trenger nå humanitær hjelp, sammenlignet med 1 av 45 mennesker for kun et år siden. Ifølge FNs nødhjelpssjef Mark Lowcock, er denne økningen nesten utelukkende på grunn av Covid-19. FN har advart om at det er en dramatisk økning i sult, blant annet som en følge av Covid-19-pandemien. Ved utgangen av 2020 led 88 millioner mennesker av akutt sult og [FN advarte i mars](#) om at deler av Jemen, Sør-Sudan og Burkina Faso alt kan være rammet av sultkatastrofe eller en lignende situasjon. «Dersom vi ikke gir mennesker mat, mater vi konfliktene», advarte FNs generalsekretær. Sulten sprer seg ikke minst i Sahel-området og på Afrikas horn, og i [Tigray i Etiopia](#) er de akutte behovene i områdene hjelpearbeidere har klart å nå frem til med nødhjelp sannsynligvis bare toppen av isfjellet. Også i [Mellom-Amerika](#) har Verdens Matvareprogram (WFP) anslått at nær 8 millioner mennesker i fire av landene i regionen (Honduras, El Salvador, Guatemala og Nicaragua) levde med sult ved inngangen til 2021, en firedobling siden 2018.
- Giverkonferansen for støtte til Jemen i mars i år ble en dyp skuffelse. [Giverland lovet under halvparten](#) av nesten 4 milliarder dollar som er nødvendig for å møte akutte behov for mat, vann, husly og helsehjelp.
- EU har i møte med krisene sagt at de vil [øke sine bevilgninger til humanitær bistand med hele 60%](#). «Dette er ikke tiden for å kutte bistandsbudsjettene, men for å øke dem», har EUs kommisjonær for krisehåndtering uttalt. Samtidig fryktes det kutt fra andre giverland ettersom budsjettene er under økende press på grunn av pandemien og andelen som går til bistand faller i takt med BNP. Storbritannia, et av verdens viktigste giverland, har nylig varslet dramatiske kutt. Bidraget Storbritannia annonserte på giverkonferansen for Jemen er kun 40% av det de ga i nødhjelp til Jemen i 2020. Det er også foreslått [å kutte støtten til en rekke kriser med over 50%](#), inkludert kutt på rundt 60% til DR Kongo, Somalia og Sør-Sudan og hele 67% redusert støtte til Syria. Dersom denne støtten fra Storbritannia faller bort, og ikke dekkes inn av andre, vil det få dramatiske følger for mennesker som er avhengig av hjelp i noen av verdens verste konfliktområder.